

REGIONÁLIS TANÁCSKOZÁS

Helyszín: PéCS Tudásközpont Universitas u. 2/A.

Időpont: 2011.04.28.

Somogyi Ferenc a FOE elnöke nyitotta meg a tanácskozást:

Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit a FOE regionális konferenciáján. Köszöntöm külön tisztelettel Dr. Kovács Ildikó bírónőt, a Pécsi Ítéltábla bíróját, Dr. Juhász László bíró urat, a Pécsi Ítéltábla kollégiumvezető bíróját, Dr. Kiss Veronika főosztályvezetőt a NAV felszámolási részlegéről, és Dr. Borsi Csaba urat, a NAV Dunántúli Regionális Bűnügyi Igazgatósága részéről.

A mai programunk a következőképpen állna össze: először Juhász bíró úr tart egy előadást, a mindennapi bírói gyakorlatból közérdekre számot tartó kérdésekről. Ezt követően Dr. Kovács Ildikó tartana tájokoztatását a Pécsi Ítéltáblán született érdekesebb ügyekről. Majd Dr. Kiss Veronika a NAV felszámolási részlegéről elmondaná, milyen tapasztalatok és kérések vannak a felszámolók munkájával kapcsolatban. Végül Borsi úr tartana előadást az eddigi tapasztalatokról, együttműködést javító kérdésekről.

Dr. Juhász László – Pécsi Ítéltábla kollégium vezető bírója

A Pécsi Ítéltáblán a közelmúltban a Négyes Tanács vezetését Kovács Ildikó bírónő vette át. A Négyes Tanácshoz tartoznak a felszámolási, gazdasági ügyek. Ami a felszámoláshoz tartozik gazdasági ügy, azt 98%-ban a Négyes Tanács bírálja el.

Én a csődeljárás és egy-két peres eljárás témakörben fogok pár dolgot elmondani, Kovács Ildikó fogja azokat a konkrét döntéseket elmondani, amit a Pécsi Ítéltábla hozott, ami a felszámolási ügyszakhoz kapcsolódik.

A csődeljárással kapcsolatban **az első problémakör: a készfizető kezes, hitelezőként való belépése a csődeljárásban.** 2009-ben megjelent a Cstv. módosításában a függő követeléssel rendelkező hitelező fogalmát bevezette a törvény, kizárólag a felszámolási eljárásban. A csődeljárásban a függő követeléssel rendelkező hitelező nem járhat el. Ennek ellenére, amikor beindultak a csődeljárások, be akartak jelentkezni a kezesek ezekbe az eljárásokba, mert úgy érezték, nekik joguk van fellépni. Kezdetben csak a Fővárosi Bíróságnak születtek olyan döntései, melyek megengedték a kezesek fellépését, majd a Fővárosi Ítéltábla is hozott ilyen döntéseket. Kettőt ismertetnék:

A Fővárosi Ítéltábla 12 Cspkf. 43176/2011/2 számú döntésében helyben hagyta az elsőfokú bíróság döntését, mely megengedte, hogy a készfizető kezes az eljárásban fellépjen. Azzal indokolta a döntését: 3 szakasz 1 bekezdés c pontjának további rendelkezései kizárólag a felszámolási eljárásra tartalmazznak előírást, ez a függő követelés. Abból, hogy a törvény a csődeljárás esetére nem rendelkezik kifejezetten a készfizető kezességen alapuló bizonytalan esedékességi követelések hitelezői minőségéről, nem következik, hogy ezek a követelések ne lennének érvényesíthetők a csődeljárásban, a hitelező igényekre vonatkozó általános szabályok szerint.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanazon tanácsa 12 CSpkf. 45417/2010/2 számú döntésében, mely gyakorlatilag ugyanezt az elvet mondta ki. Ezek után kaptam a KIM-ből egy tervezetet észrevételezésre, melynek az volt a lényege, hogy a minisztériumban azon gondolkodnak, hogy a cégcsoportok csődeljárása esetén nem engedik azt meg, hogy külön-külön egyes cégek

csődeljárása folyjon, hanem a cégcsoport, mint egész kerülhessen csak csődeljárás alá. Azzal indokolta a KIM munkatársa ezt a tervezetet, konkrét esetet mond: Volt egy bank, aminek volt egy főadása, és ezen kívül volt készfizető kezességvállalás, és a 400 millió Ft követelésből, a 3 cégnél 1,2 milliárd forintnak megfelelő szavazattal rendelkezett ez a hitelező. Akik csinálják ezeket a csődeljárásokat, bizonyosan érzékelik, hogy milyen visszasságokat jelent ez a megoldás. A tervezet azt mondaná ki, ha a gazdálkodó szervezet korlátolt felelősségű társaságban vagy zártkörűen működő részvénytársaságban, a cégjegyzékben szereplő adatok szerint minősített többséget biztosító befolyással rendelkezik, elismert vállaltcsoport uralkodó tagja, illetve bíróság határozatában megállapított tényleges vállalatcsoport uralkodó tagja, saját legfőbb szervének döntése alapján kezdeményezheti a bíróságon, hogy az a csődeljárás vállalatcsoportként az uralkodó tagon kívül, az ellenőrzött társaságokra vonatkozóan is egy eljárásban indítsa meg, illetve csak így lehet majd megindítani. Ez még bizonytalan, most még tárgyalás alatt van, de ebből látszik, hogy a minisztériumban érzékelték ezt a problémát. Ilyen formában szeretnék ezt kiküszöbölni.

Aki a csődeljárásban hitelezőként nem jelentkezik be, milyen jogokkal rendelkezik?

A Pécsi Ítéltábla 2010 októberében tartott kollégiumi ülésén elfogadtunk egy állásfoglalást, melyben kimondtuk: az a hitelező, aki a csődeljárásban nem jelenti be a követelését, vagy késedelmesen jelenti be azt, a csődegyezségnek nem részese, a csődegyezség nem hat ki rá. Ennek következménye, ha a csődeljárás sikertelen, és átfordul felszámolási eljárássá, a hitelező a követelését akkor is bejelentheti a felszámolónál, ha a csődeljárásban nem tette ezt meg, vagy késedelmesen tette meg. Amennyiben a csődeljárásban egyezséget kötöttek, és az egyezség nem teljesítése miatt a Cstv. 27 szakasz 2 bekezdés d) pontja alapján valamelyik hitelező kéri a felszámolási eljárás megindítását, ebben az eljárásban az a hitelező is bejelentheti a követelését, aki a csődeljárásban nem jelentkezett be hitelezőként vagy késedelmesen tett bejelentést. Továbbá az a hitelező, aki a csődeljárásban nem, vagy késedelmesen jelentette be az igényét, a sikeres csődegyezség megkötését követően peres vagy peren kívüli eljárásban az igényét érvényesítheti. Ez az egységes megállapodás rámutatott, hogy a csődtörvény rossz szabályozást vezetett be, mert nem mondta ki, hogy aki nem jelentkezi be a csődeljárásban, az a követelését nem érvényesítheti. Ezt az anyagot továbbítottuk a minisztériumnak, akik ígéretet tettek, hogy a legközelebbi csődtörvény módosításnál ezt megoldják. Ennek idejét nem tudom megmondani.

A Pécsi Ítéltábla Négyes Tanácsa a közelmúltban hozott egy döntést, Fpkf. IV. 30068/2011/2, mely kimondta, az a hitelező, akire a csődegyezség nem terjed ki, jogosult felszámolási eljárást kezdeményezni az adós ellen. Ezt a döntést BDT-ben közzé kívánom tetetni. A gyakorlat elfogadta, hogy a rossz szabályozásnak ez a következménye, és valamilyen módon ki kell kényszeríteni a törvény megváltoztatását.

A Fővárosi Ítéltábla döntése 15 Cspkf. 44484/2010/2, melyben a Fővárosi Ítéltábla azt mondta ki, hogy nem lehet egyszerre meghosszabbítani a moratóriumot, és egyben bejelenteni, hogy egyezség született. Azért problémás ez a döntés, nagyon gyakran előfordul, hogy a moratórium meg fog szűnni, mire a bíróság döntést hoz, és az egyezség jóváhagyása tárgyában döntés születik. Az egyezség moratóriumának megszűnése miatt bizonyos hitelezőknek felélednek a jogosultságai, s ezt úgy lehetett volna kivédeni, ha a bíróság azt mondja, hogy meghosszabbítom a moratóriumot, és egyben döntök az egyezség jóváhagyásáról. Ezt a lehetőséget a Fővárosi Ítéltábla ebben a döntésében kizárta. Szeretném, ha ez nem lenne általános gyakorlat. Ígéretet kaptunk, ha módosul a Cstv. a moratórium addig fog tartani, amíg jogerős döntéssel jóvá nem hagyja a bíróság az egyezséget.

Milyen problémák merülnek fel a csődegyezség jóváhagyása, a csődegyezséggel kapcsolatos vagyonfelügyeleti eljárás körében?

Felmerült a kérdés, a bíróságnak milyen jogai vannak a csődegyezség jóváhagyása körében? A törvény szűk szövegét nézheti vagy vizsgálhatja azt, hogy a jóhiszeműség és a tisztesség keretébe ütközik az egyezség, amit meg akarnak kötni? A Legfelsőbb Bíróság egy döntése még a régi szabályok szerint született, és szintén a Négyes Tanács hozta: Gfv. X. 30231/2010/6 – hatályában fönntartotta

a Pécsi Ítéltábla a CSpkf. IV. 30338/2010/2 számú végzését. Hosszú vita után, mind az Ítéltábla, mind a Legfelsőbb Bíróság azt mondta ki, hogy **a bíróságnak nincs joga a csődegyezés jóváhagyása körében kutakodni**. A Legfelsőbb Bíróság hivatkozik az EBH 2000 évi 336 számú elvi döntésére. Melyben kifejtették, hogy az egyezés körében a bíróság csak a szűk csődtörvényen alapuló feltételeket vizsgálhatja, tehát, hogy megfelelő arányban szavazták-e meg az egyezséget stb?. **Ezt a helyzetet is rossznak tartjuk**. A jogalkotás arrafelé próbál elmenni az adóhatóság javaslatára, hogy legyen egy minimum meghatározva, ami alatt nem lehet egyezséget kötni. Pl. egy olyan ajánlat, ami legalább a követelés 20%-nak a megfizetését javasolja. Ennek hiányában ne lehessen létrehozni az egyezséget. Esetleg bevették a törvénybe, hogy a bíróság vizsgálhassa, hogy a csődegyezés megkötése során az adós a jóhiszeműség és a tisztesség elveit követve tette-e meg az ajánlatát. Így **a bíróságnak nagyobb mozgástere lenne**.

Fővárosi Ítéltábla 11 Cspkf. 44409/2010/4 számú határozatából: ha az adós az eljárás megindító kérelméhez nem csatolt olyan névsort, amely megfelelt volna a Cstv. 8 szakasz 1 bekezdés f) pontjában foglaltaknak, nem sorszámozva jelölte meg a hitelezőit, azok követeléseit pedig összesítve nem rögzítette. Az adós nem értesítette közvetlenül az összes ismert hitelezőjét a csődeljárás megindításáról a Cstv. 12 szakasz 1 bekezdése szerint. A vagyonfelügyelő nem egyeztetett az adóssal a bejelentkező hitelezőkről, és nem készült a törvénynek megfelelő hitelezői nyilvántartás sem, a csődtárgyalásra történő meghívók megküldése előtt. **A vagyonfelügyelő nem tett eleget maradéktalanul** a Cstv. 12 szakasz 5 bekezdésben foglalt **értesítési kötelezettségének**, a hitelezői nyilvántartásba vételt követően. A vagyonfelügyelő a 2009. december 10.-i fordulónappal elkészített mérlegadatait nem találta elfogadhatónak. Ennek ellenére az adós az egyezéshez a vagyonfelügyelő által ellenőrzött, írásban véleményezett és elfogadott másik mérleget nem csatolt. Az adós az egyezségi tárgyalást úgy tűzte ki, hogy a meghívót az érintettek a tárgyalás előtt kevesebb mint 8 munkanappal kapták kézhez. A tárgyaláson nem került bele a jegyzőkönyvbe az a hitelezői névsor, amelyből megállapítható lenne, hogy az egyezségkötésben mely hitelezők vehetnek részt, tehát kik voltak a korábban nyilvántartásba vett, és ezáltal szabályosan meghirdetett hitelezők. **A hitelezők az egyezségi tárgyaláson kérésük ellenére nem kaptak tájékoztatást** a nyilvántartásba vett **hitelezői igények összegéről és az adós vagyoni helyzetéről**. Az egyezségi megállapodás nem tartalmazza pontosan és végrehajthatóan a megállapodást. A hitelezők és az adós nem egy, hanem különálló okiratokban nyilatkoztak, de a hozzájáruló hitelezői nyilatkozatokból sem állapítható meg, hogy az egyezséget támogató hitelezők személyenként pontosan milyen összegű követelésekről mondtak le, és milyen határidővel, részletfizetési kötelezettség vállalása mellett járultak hozzá az egyezéshez.

Ezt azért ismertettem, hogy mennyire kell figyelni a csődegyezés megkötése során a vagyonfelügyelőnek, hogy ilyen hibákat ne kövessenek el, mert ez az egyezés jóváhagyásának megtagadásához vezetett.

Legalább 15 pontot javasoltuk a csődtörvény szabályainak módosítását.

A csődtörvényen alapuló perek közül a vezetői felelősséggel és a Cstv. 40 szakaszos **megtámadási perek egyes kérdéseivel** szeretnék foglalkozni. Ez most került a bírói tanácskozások középpontjába, miután elkezdtek ezek a Cstv. 33/A szakaszos perek beindulni. A bírák részéről igény van ezen kérdések megvitatására. A wrongful tradinggel kapcsolatos perek esetében a magyar jogi szabályozás jelentősen eltér az angolszász megoldástól, amit alapul vett. Csak a nevet vette át, az angolszász jogi megoldás lényegét nem. Akit érdekel az angolszász jogi megoldás, az megtalálhatja Cseh Tamás: Gazdaság és jog 2006. évi 11. számában megjelent Új hitelezővédelmi jogintézmény a magyar társasági törvényben (wrongful trading) cikkét.

Mi az **a fenyegető fizetéseképtelenség**? A fenyegető fizetéseképtelenség fogalmát a mi törvényünk nem tartalmazza, nem ad rá meghatározást. Csak annyi van benne, ha előre láthatóan nem lesz képes a tartozásait kifizetni az adós, akkor a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezik. 2005-ben a kormányzat egy kormányhatározatot hozott, az 1094/2005-ös kormányhatározatot, melyben az új csődtörvény megalkotását írta ki célul. Ebben a határozatban szerepelt, hogy a csődeljárást, ami egységes lett volna, egyrészt a fizetéseképtelenség, másrészt a fenyegető

fizetése képtelenség esetén lehetett volna megindítani. A kodifikációs bizottság azon gondolkodott, hogyan lehet a fenyegető fizetése képtelenséget meghatározni? Pl. a tőke csökkenése jelentős mértékű stb. De miután ebből a jogszabályból nem lett semmi, és a módosításba nem került bele, ezért ez a kifejezés azóta is egy úszó fogalom. Kérdés, hogy a fenyegető fizetése képtelenség tekinthető-e a fizetése képtelenség előszobájának? Tehát fenyeget az a fizetése képtelenség, amit a törvény fizetése képtelenségnek mond. Nem! Magyarországon a fizetése képtelenség fogalma teljesen pénzforgalmi szemléletű, nem közgazdasági szemléletű. Magyarország legnagyobb cégének felszámolását akár egyetlen forint tartozás miatt el lehet rendelni, ha egyébként a törvényi feltételek, (hogy nem vitatta, 15 nap letelt stb.) megvalósultak. Ilyen törvényi szabályozás mellett nem lehet azt mondani, hogy fenyegető fizetése képtelenségben van egy cég, ha van valakinek 40.000,- Ft.-os követelés vele szemben, és azt elfelejtették vitatni megfelelő határidőben. A fenyegető fizetése képtelenség más mint a fizetése képtelenség jogi fogalma. Mindazon esetekben, amikor az adós vezetői felméri, hogy jelentősen eladósodtak, az adósságuk összege meghaladja a társaság vagyonának mértékét, s már nem csak csődjogi értelemben, hanem a közgazdasági értelemben vett csődhelyzet bekövetkezése reális veszély, akkor a fenyegető fizetése képtelenség fogalmi elemei megvalósultak. Efelé kell elmenni a gyakorlatnak.

2009-óta 3 féle per megindítására van lehetőség: a már 2006-ban bevezetett **megállapítási per**, a **felszámolás alatti marasztalási per**, illetve a **felszámolás lezárása utáni marasztalási per kérdését**. A 2009-es módosítás következtében egyértelművé vált, hogy az első megállapítási per a felszámoló az adós nevében indíthatja meg. Miután a Cstv. 40 szakaszában a törvény kifejezetten tartalmazta, hogy azt a per az adós nevében indíthatja meg a felszámoló, itt viszont nem tartalmazta, ezért a felszámoló saját nevében indítja meg a per. E mivel 2009-ben ezt módosították, most már egyértelmű, hogy törvényi előírás szerint csak az adós nevében indíthatja meg a felszámoló ezt az eljárást. Vannak folyamatban most is olyan perek, amiket a felszámolók indítottak meg a saját nevükben. Természetesen ezt másodfokon senki nem fogja kifogásolni.

Az illeték kifizetése miként történik a megállapítási pernél? Az a probléma, a bírói gyakorlatban a megállapítási perekre vonatkozóan, évtizedes az a gyakorlat, hogy ilyenkor a pertárgy értékénél a támadott szerződés értékét kell figyelembe venni és nem a nem meghatározható pertárgyi értékű pereknek a szabályait, ami sokkal kevesebb illetékfizetési kötelezettséggel jár. Ellentétes döntések találhatók. **A Tolna Megyei Bíróságnak** közzé tettük egy döntését a BDT 2009.évi 2169 szám alatt jelent meg, ebben a bíróságnak az volt az álláspontja, hogy nem meghatározható pertárgy értékről van szó, ezért nem kell a teljes összeg után az illetéket kifizetni. Hasonló álláspontot foglalt el a **Fővárosi Ítéltábla** a 12 Gf. 42281/2006/2 számú döntésében, ugyanakkor más döntésében viszont azt mondta ki Gf. 13. 40249/2010/2, melyben elvi éllel mondta ki, ha a megállapítási kereset valamely összegű tartozás fennállására vagy fenn nem állására irányul, **a pertárgy értékét** ilyen esetben a **tartozás összegében kell megállapítani**. Ezekben a perekben meg kell állapítani, mennyivel csökkent az adós vagyon a vezető intézkedések miatt, illetve milyen hitelezői igények nem nyertek kielégítést, milyen környezeti terhek rendezése nem történt meg, ezért ez egy meghatározható összeg, mely után az illetéket le kell róni. A bírók többségének álláspontja szerint ez a perindítókra kedvezőtlenebb értelmezés a jó. Ha azt mondják, hogy 100 millióval csökkent az adós vagyona vezetői mulasztás miatt, akkor 100 millió után kell az illetéket leróni. Ez rendkívül méltánytalan, és ellentétes azzal a jogalkotói céllal, mely ezeket a pereket szerette volna serkenteni.

A bizonyítási teher kérdése - A Cstv. 33/A szakaszos pereknél kártérítési felelősséget állapít meg a törvény, ennek minden következményével együtt. Kártérítési perekben felperesnek kell bizonyítani, hogy kára keletkezett, hogy okozati összefüggés van a kár és az alperesi magatartás között. Továbbá itt van a jogellenesség kérdése, melyre azt mondjuk, nem kell bizonyítani, mert minden károkozás jogellenes. Kimentés - a károkozó kimentheti magát bizonyos esetekbenél.

A wrongful trading-es pereknél miután kártérítési perről van szó, ugyanez a helyzet. Fontos annak a kérdésnek az eldöntése, kinek a terhére esik az, ha nem tudja bizonyítani, hogy a vezető a feladatát a hitelezők érdekének elsődlegessége alapján látta el. Egyik nézet szerint a felperesnek kell ezt is bizonyítani. A másik nézet szerint a kimentés során kell erre hivatkozni, és ha nem sikerül kimenteni magát, akkor az ő terhén marad ez a dolog. Véleményem szerint a felperesnek, -vagy a felszámoló, aki az adós nevében indítja meg, vagy egy hitelező-, azt kell bizonyítani, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőző 3 évben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet mikor következett be, kik voltak akkor a társaság vezetői, tisztségviselői – beleértve az árnyék direktort is. A vezető eljárása következtében milyen összeggel csökkent az adós vagyona, illetve azáltal a hitelező követelésének kielégítését megghiúsították, összességében megjelölve. A környezeti terhek rendezését elmulasztották, illetve a vezetői magatartás a bekövetkezett vagyonszűnés a hitelezői követelés kielégítésének megghiúsítása között az okozati összefüggés fennáll. Az alperes terheli az a bizonyítás, hogy ő úgy járt el, hogy a hitelezői veszteségeket minél kisebb mértékűre korlátozza. Ha ezt nem tudja bizonyítani, akkor ez az ő terhén marad.

Néhány döntés a wrongful trading-es perekben:

A BDT 2010. évi 2283 szám alatt közzétett döntésben a Pécsi Ítéltábla kimondta, hogy bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség, ha a termelő tevékenységet már nem folytató adós úgy nyújt kölcsönt egy kapcsolt vállalkozásnak, hogy a kölcsönadás időpontjában a vele szemben fennálló felszámoló kérelme és megalapozó követelése meghaladja a vagyont. Kimondtuk, hogy az a tisztségviselő is felelősséggel tartozik, aki a társaság életében nem vesz részt, csak ún. névleges ügyvezető. Ezt a döntésünket a Legfelsőbb Bíróság a Gf. IX. 30249/2010/4 számú ítéletében hatályában fenntartotta, és az indoklásban a névleges ügyvezetővel kapcsolatban azt mondta, hogy a feltárt tényállás szerint a másodrendű alperes részben tevőlegesen, részben mulasztással idézte elő azt, hogy a társaság vagyona az ítéletben meghatározott, a felülvizsgálati kérelemben nem vitatott mértékben csökkent. A hivatkozott jogszabályi rendelkezésnek megfelelően akkor járt volna a másodrendű alperes el helyesen, ha már a kölcsönszerződés megkötése előtt intézkedéseket tesz a társaság vagyonának, a hitelezői követelések kielégítésére történő fordításáról, megakadályozva ezzel a perbeli kölcsön szerződés megkötését. Itt is a bizonyítási teherre való utalás a legfelsőbb döntésében.

A másik döntés a Tolna Megyei Bíróság BDT 2009 évi 2169 szám alatt közzétett döntés. Egy 3 millió forint jegyzett tőkés cég mínusz 14.130.000,- Ft-ra tornázta le a vagyont, s időközben olyan intézkedéseket tettek, ami miatt a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezett. Ebben a döntésben a bíróság szépen levezette, hogy közgazdasági értelemben hogyan következett be a fenyegető fizetéseképtelenség.

A másik ítéltáblai döntést a BDT 2010. 12. szám 207-es szám alatt tettük közzé. A vezető nem tudott elszámolni a rendelkezésre álló vagyonnal, mert olyan célokra költötte, melynek nem volt számla ellentételezése, nem lehetett tudni, hova folyt el a pénz. Ilyenkor is megállapítható a vezető felelőssége. Ezt a döntésünket a Legfelsőbb Bíróság a Gf. IX.30432/2010/4. számú ítéletében hatályában fenntartotta. Kiemelte, akkor menthette volna ki magát az alperes a felelőség alól, ha bizonyította volna, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően, az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. Ilyen magatartásra azonban maga sem hivatkozott.

Az Ítéltábla Gf. IV.30248/2010/5 számú döntésében - az Ítéltábla több elvi kérdést mondott ki. A másodfokú bíróság kiemelte, csak a fizetéseképtelenségi helyzet bekövetkezése utáni vagyonszűnés, illetve vezetői magatartás vizsgálható a fizetéseképtelenségi helyzet kialakulásáért. Az ügyvezetőnek a hitelezőkkel szemben nincs helytállási kötelezettsége. Ebben az ügyben történt, hogy házipénztárban lévő pénzüsszeggel nem tudott elszámolni a vezető. A másodfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a Gt., Mt. illetve a Cstv. 30. szakasza alapján lehet kötelezni a vezetőt az eltüntetett összeg visszafizetésére, arra nem a Cstv. 33/A szakasz szabályi az irányadók.

A biztosíték jogintézményét bevezette a 2009.évi módosítás. Nem szabályozta a törvény azt, hogy milyen feltételekkel, milyen szabályok mentén lehet a biztosítékot letetni a vezetővel. A bíróságok bizonytalanok. Véleményem szerint a bíróságnak vizsgálnia kell azt, amikor a biztosítékot leteteti, hogy számítani kell-e arra, hogy mire a marasztalási per megindul, addigra nem lesz képes a vezető a ki nem elégített hitelezői követeléseknek a kifizetésére.

Bevezette a 2009. évi törvény azt a lehetőséget, hogy a közbenső mérleg elfogadása után peres eljárást indítsanak a hitelezők a ki nem elégített követelésük megfizettetése iránt. Az a vita merült fel, hogy ez a per teljesen különálló per, a 33/A általános szabályaitól, vagy ahhoz kapcsolódó? Egyik vélemény szerint teljesen különálló, csak azt kell nézni, hogy van egy közbenső mérleg, van egy vezető, nem tudták kielégíteni a hitelezői követelések egy részét, s ebben a helyzetben marasztalni lehet a vezetőt. Álláspontom szerint ez téves vélemény, mert a 33/A szakasz keretébe illesztette be a törvény ezt a szabályt. Csak akkor lehet ezt a döntést meghozni, ha a fenyegető fizetésképtelenség helyzete, és az azt követő magatartás megvalósult. Ráadásul itt a biztosítékra is visszautal a törvény, amelynél a felosztása történik.

A Cstv 40 szakaszos perekkel kapcsolatban:

Megtámadási határidővel kapcsolatban merültek fel problémák. Korábban, amíg meghatározott időtől kezdődött a perindítási lehetőség, akkor nem voltak ezzel gondok. Azonban a jelenlegi szabályozás szerint a tudomásszerzéstől számít a perindítási határidő. Több perben felmerült, hogy mi tekinthető tudomásszerzés idejének. Pl. hogy a felszámoló megkapott egy szerződést- ez már tudomásszerzés? Vagy ettől több kell ahhoz, hogy határidőben meginduljon a per? A Fővárosi Ítéltábla több döntésében is azt az álláspontot foglalta el, hogy önmagában az, hogy egy szerződést megkap a felszámoló, még nem biztos, hogy tudomást szerzett arról, hogy ez a szerződés a Cstv. 40 szakasza alapján megtámadható. Pl. nem tudja, hogy reális volt az érték vagy nem volt reális az érték? Be kellett szerezni esetleg egy szakértői véleményt. A Fővárosi Ítéltábla azt mondta ki, hogy a szerződés kézhezvétele önmagában nem jelenti azt, hogy tudomást szerzett a Cstv. 40 szakaszos megtámadás valamely lehetőségéről. Konkrétan vizsgálni kell, hogy mindazon körülményekről tudomást szerzett-e a felszámoló, melyek a perindítást lehetővé teszik. Pl. kiderül, hogy hozzátartozónak adta el a vagyontárgyat, az kiderül a szerződésből. Ügyszám: Fővárosi Ítéltábla Ih. 2006. évi 3. 135. sz. döntése, illetve Fővárosi Ítéltábla 15 Gf. 40121/2006/3 számú döntése.

Dr. Kovács Ildikó – a Pécsi Ítéltábla bírójája

A közzétett döntések, vagy a közzé nem tett döntések vélemények. Senki ne tekintse ezeket úgy, mint kőbe vésett szabályok. Minden ügyben egyedileg kell dönteni. A döntések, amelyet felhozok, tükrözik a Tanács véleményét, de nem jelentik azt, ha valakinek ettől ellentétes álláspontja van, ettől nem kezdeményezzen pert, vagy emiatt mondjon le bármiféle igényről, amit ő jónak látna érvényesíteni. Írott jog, jogszabály alapján ítélezünk, és nem eseti döntések alapján.

4 megye területén bíráljuk felül a felszámolási ügyeket és a felszámolást érintő peres ügyeket is. A mi tanácsunk emellett alapvetően egy peres tanács, minden más gazdasági ügyben is eljár. Mi peres bírák vagyunk, jogszabály alapján ítélnék. A jogszabály értelmezésének körében van bírói szabadság, de ennek azért vannak határai. A kollégiumvezető úr például az előadásában hozott fel eltérő döntéseket. A Pécsi Ítéltábla döntése az egyezség jóváhagyásával kapcsolatban, ami a Legfelsőbb Bíróság részéről megerősítést nyert, azt mutatja, ha a jogszabály azt mondja, hogy a vagyonszelvénynek van kompetenciája annak megítélésében, hogy jó-e a csődegyezség, akkor a bíróság csak azt vizsgálhatja, amit a törvény előír. Méltányolhatunk szempontokat, emiatt nem örülnék annak, ha egy olyan módosítás kerülne a Cstv.-be, ami a bíróság kötelességévé vagy jogává tenné azt, hogy azt vizsgálja, hogy a szabad polgári jogalanyok közt létrejött egyezség megfelel-e az ő érdekeiknek, meg a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek. Ezt nekik kell eldönteni.

Nem tartjuk átértelmezhetőnek a jogot, sem a Pp.-t, sem a Ptk.-t sem a Gt.-t, abból az okból, mert itt egy felszámolással kapcsolatos jogalannyal állunk szemben. Amíg a Cstv. az adott ügygel

kapcsolatosan speciális rendelkezést nem tartalmaz, addig a Ptk., a Gt. rendelkezései az irányadók.

Közös tulajdon megszüntetése iránti per indításának lehetősége. Milyen bírói döntést lehet egy ilyen perben hozni? Kétszeri hatályon kívül helyezés után rögzült az az álláspont, hogy miután a Cstv. nem tartalmaz eltérő speciális rendelkezést, a felszámolót a közös tulajdon megszüntetése iránti perindítás joga az adós nevében, adós törvényes képviselőjeként ugyanúgy megilleti, mint bármilyen más jogalany. Ebben a perben a tulajdonközösségben érintett többi személy szempontjából nem vehető figyelembe az, hogy az egyik tulajdonostárs felszámolás alatt áll. Rájuk a Cstv. rendelkezése nem terjed ki. A perben hozott döntést nem befolyásolhatja az a tény, hogy a tulajdonostársak egyike felszámolás alatt áll.

Vannak olyan bírósági döntések, melyekkel nem értünk egyet, melyek átértelmezni engednek egyes jogszabályi rendelkezéseket, azért, hogy a felszámolás azon célját, hogy a hitelezői igények a lehető legnagyobb mértékben kielégítést nyerjenek, ezt egy tágabb körbe próbálják helyezni. Ez a felszámolási eljárásban érvényesülő elv. Azok akik itt érintettek, azokkal szemben, akikre ezen törvény hatálya kihat. Viszont ezen túl ezt az elvet már nem lehet alkalmazni.

Az engedménnyezéssel és a csődeljárással kapcsolatban szeretnék felhozni néhány döntést. A Pécsi Ítéltábla kollégiumi ülésén felmerült a **kezesség kérdése**. A kezessel szemben érvényesíthető-e az igény? A csődeljárásban a kezessel szembeni igény nyilvántartásba vehető igény? A kezessel szembeni követelés függő követelés vagy sem? A csődeljárásnál nem ez dönti el a kérdést. Ott nem a függő és nem függő követelés fogalmi köre játszik szerepet, hanem az esedékes, lejárt vagy nem esedékes követelés. A Cstv. eszerint különíti el, hogyan kell besorolni a hitelezői igényeket. Nyilvántartásba kell venni a vitatott és a nem vitatott igényeket is, ami üti a Cstv. 3 szakaszában meghatározott hitelezői fogalmat. Aszerint csak a nem vitatott hitelező a hitelező a csődeljárásban. A lejárt és a nem lejárt követelés fogalmát meg tudjuk határozni. A Négyes Tanács álláspontja szerint a készfizető kezessel szembeni követelés, az lejárt követelés, hiszen ez nem egy mögöttes felelősség, a sortartási kifogásra nem hivatkozhat. Az a kezes, aki nem hivatkozhat sortartásra, az egy sorban felel az adóssal. Nem lehet úgy kezelni, hogy nem esedékes vele szemben a követelés. Ezért a Fővárosi Ítéltábla ismertetett döntéseit mi más szempontból értelmeznénk, és más szempontból bíráltnánk el a kezes státuszát, ha ilyen ügy kerülne elénk.

A kezes érvényesíthet-e igényt, akivel szemben még nem léptek fel kezes-e az adósnak? Annak lehet-e függő követelése vagy le nem járt követelése a csődeljárásban?

Peres ügyben felmerült problémakör: a Győri Ítéltábla ezzel kapcsolatban közzétett egy döntést. Az a kezes, aki a jogosultat kielégíti, az egy megtérítési igényt érvényesít-e? Vagy pedig jogutód, aki a jogosult helyébe lép? A Győri Ítéltábla döntésénél ez kizárólag a késedelmi kamat problémakörében merült fel, és ott pedzegették, hogy itt a kezes visszkereseti igényt érvényesített. Amikor fizet, attól kezdve Ptk.-s törvényes kamat illeti meg. Ez a döntés megütötte a szememet. E döntés után tettünk közzé egy peres ügyben hozott ítéletet, melynek kiemelt része, hogy a jogosultat kielégítő kezes törvényi engedményes, akire a követelés a törvény erejénél fogva átszáll, és a Ptk. 330 és ezt követő szakaszai szerint minden tekintetben az eredeti jogosult helyébe lép, tehát jogutódja az eredeti jogosultnak. Az a kezes, aki a felszámolási eljárásban, azért érvényesít követelést, mert kielégítette az eredeti jogosultat, az nem egy megtérítési igényt érvényesít, az nem egy új követelést érvényesít, hanem jogutódként a korábbi jogosult helyébe lép. Ennek következménye a kamat - ugyanaz a kamatkövetelés illeti meg, mint az eredeti jogosultat. A felszámolásban nem új igény. Nincs regisztrációs díj fizetési kötelezettség. Csak annyi kötelezettsége van a követelést megszerző hitelezőnek, hogy ezt bejelentsen a felszámolási eljárásban. A követelés megszerzését igazolni kell. A felszámoló a hitelezői nyilvántartásban a jogelőd helyett a jogutódot tünteti fel. Erről akkor kell értesíteni a feleket, ha ez megtörtént, nem pedig pl. a zárómérleg benyújtásakor.

Az APEH jogutódja január 1-től a NAV. Peres ügyben a Pécsi Ítéltábla egy közzétett döntésben kifejtette, hogy korábban az eljáró igazgatóságok helyett már csak a NAV-ot tekintjük

minden ügyben perbeli jogképességgel bíró jogalany. Bármilyen szakban is kerül hozzánk az ügy, akár kifogás folytán, akár a fizetéseképtelenség megállapítása kérdésében, a NAV-ot tekintjük eljárást kezdeményező hitelezőnek. Erről hoztunk egy megállapító végzést. Ez a 3-as számú BDT-ben meg is jelent. A hitelezői listákon, ha a bírósághoz benyújtják a zárómérleget, ezt már így kellene benyújtani, hogy ez már ne okozzon problémát a bíróságnak.

A Fővárosi Ítéltábla ismertetett döntésével összefüggésben: a mi álláspontunk az, hogy **a felszámoló bíróság nem gyakorol törvényességi felügyeletet a felszámoló felett**. Ez nem feladata, nem is kapott ilyen jogot, hogy felszámolás menetét vizsgálja vagy a felszámolót számon kérje.

Közben mérleggel és záró mérleggel kapcsolatban is hoztunk olyan döntést, melyből kitűnik, hogy a mi tanácsunk véleménye szerint a felszámoló bíróság akkor avatkozhat a felszámolásba, ha erre törvényi felhatalmazást kap. Például a felszámoló felmentése körében azt mondja a jogszabály, ha az eljárás adatai alapján a bíróság tudomására jut, hogy a felszámoló ismételtelen vagy súlyosan megsérti a jogszabályokat, akkor felmentheti. De ez nem azt jelenti, hogy ez után nyomoznia kell vagy nyomozhat. Az áprilisi megbeszélésen, nem sikerült egyezsége jutnunk abban, hogy a bíróság nem csak nem térhet el a benyújtott vagyonfelosztási javaslatról (ebben egységes az álláspont) Mi nem írhatjuk át a záró anyagot. A záró mérleg tartalma és a vagyonfelosztási javaslat a felszámoló felelőssége, ahogy az egész felszámolás is. A Cstv. kártérítési felelősséget telepít a felszámolóra, és nem a bíróságra. A zárómérleg körében a bíróság mélyebb vizsgálódásba akkor kezdhet, ha van hitelezői kifogás, amely sérelmet hoz fel. A nem peres bíróság is peres bíróság, és nem peres eljárásban is a Pp. szabályait kell alkalmazni. A bíróságot a kérelemhez kötöttség és a hivatalbóli bizonyítás tilalma ebben az eljárásban is köti. Nem kapott arra felhatalmazást a bíróság, hogy kifogás nélkül a felszámolót arra utasítsa, hogy bármit tegyen bele, vegyen ki, módosítsa az általa elkészített mérleget.

A Győri Ítéltáblának a legutóbbi BDT-ben jelent meg egy döntése, melynek kiemelt része az, hogy **a bíróság a felszámoló által benyújtott vagyonfelosztási javaslatot nem módosíthatja**. Sajnálatos módon a döntésben van egy mondat, amely azt mondja, hogy nem ezt kellett volna csinálnia a bírónak, hanem köteleznie kellett volna a felszámolót, hogy módosítsa a bíró elképzeléseinek megfelelően a záró anyagot, és majd azután kellett volna döntést hozni róla. Ez mennyivel jobb annál, mint ha átírjuk, és a magunk tetszése szerint módosítjuk a vagyonfelosztási javaslatot? A Cstv. módosításánál ott ezzel kapcsolatban tettünk is javaslatot, hogy legyen pontosan rögzítve a törvényben, hogy mit tehet és mit nem tehet a felszámoló bíróság.

A perekkel, az ügyvezetői felelősséggel kapcsolatban

Mi nem azt mondtuk, hogy az ügyvezető a fizetéseképtelenség bekövetkezéséért nem felel, hanem azt mondtuk, hogy ezért nem a társaság hitelezői felé felel, hanem a társaság felé. Ugyanis a fizetéseképtelenséggel bekövetkező helyzet bekövetkezéséig a Gt. szabályai az irányadók. A Gt. kártérítési felelősséget telepít az ügyvezetőre, azzal hogy az ügyvezetői feladatait úgy köteles ellátni, ahogy az az adott helyzetben elvárható. És az ezzel okozott károkért a társaságnak felel. A 33/a szakasza szerinti tényállás megvalósulásáig a társaságnak felel, ezt követően pedig a hitelezők felé felel, azért, hogy az ügyvezetői tevékenységét a hitelezők érdekeinek megfelelően lássa el. Ez a különbség az ismertetett álláspont és a mi álláspontunk közt. A konkrét perben a felszámolónak nagyon rosszul esett ez a döntés, melyben az ügyvezetővel szembeni keresetet elutasítottuk. Ilyen elutasításra ezt követően azért nem fog sor kerülni, miután most már a felszámoló ezt a bizonyos 33/A szakaszos pert az adós nevében indítja meg. A mi ügyünkben a felszámoló saját nevében indított pert, ezért nem érvényesíthetett olyan követelést, mely az adóst illeti meg. Ha viszont az adós nevében perel akkor a bíróság a Pp. 212. szakasza értelmében nincs kötve a jogcímben, csak a keresetben előadott tényekhez. Tehát vizsgálhatja más jogcímben is. Ha rossz jogcímet jelöl meg a felszámoló, és azt mondja, hogy az ügyvezetőt a 33/A szakasz alapján kérem marasztalni, de olyan tényállást ad elő, amiből mi arra következtetésre jutunk, hogy itt nem erről van szó, hanem arról, hogy az ügyvezető nem tud elszámolni azzal a pénzzel, ami a házi pénztárába befolyt. Akkor amiatt

marasztaljuk a Ptk. megbízási jogviszony Gt. szabályai alapján, és nem a Cstv. szabályai alapján. Ez a probléma meg fog szűnni akkor, ha már csak ilyen perek lesznek.

A Cstv. 40 szakasz 2 bekezdés – van egy döntésünk az Ítéltáblai Határozatokban tettük közzé. Azzal kapcsolatban fejtettük ki a véleményünket, ha olyan kifizetést teljesít az ügyvezető a fizetési képtelenség bekövetkező helyzet után, ami sérti a Cstv. szerinti kielégítési sorrendet. Akkor a Cstv. 40 szakasz 2 bekezdése szerinti **visszakövetelési jog áll be**. Nem érvénytelenségről van szó. Olyan mértékig lehet visszakövetelni az így kifizetett összeget, amilyen mértékig sérti az a hitelezői sorrendet.

Egy konkrét ügyben **fel kellett mentenünk a felszámolót**, mert az elsőfokú bíróság észlelte azt, hogy a felszámoló biztos egy cége, ahol ő tagként érintett, hitelezője az adósnak. A Cstv. tartalmaz kizáró okokat. Két értelmezési probléma volt. Ezek a kizáró okok csak a kijelöléskor irányadók, vagy pedig ezt az eljáráskor figyelemmel kell követni? Vagy van olyan, hogy kizárt, de ebben az esetben ezt ne alkalmazzuk. Akármikor következik be ez a kizárási jog, - hangsúlyozom, nyomozni nem kell-, akkor nem tudunk mást tenni, mint hogy meghozzuk ezt a döntést. A felszámoló azt hozta fel, ha a felszámoló cég nem előlegezheti meg a költséget (az adósnak nincs egy fillére sem), s a felszámoló biztos másik cége sem, akkor mit csináljon a felszámoló? A kérdés jogos. Ezt a jog alkalmazás során nem tudjuk megoldani. Ez a jogalkotás problémája lenne. Ezt valamiféle alappal kellene rendezni, nem pedig úgy, hogy a Cstv.-t úgy értelmezzük, ha ezért vált hitelezővé, akkor nem kizárt. Ilyen jogértelmezés nem lehetséges.

dr. Varga János (Patik és Varga Kft.) kérdése:

A hitelező a csődeljárásban nem formálisan, levélben jelentkezik be, hanem átadja a vagyonfelügyelőnek a bíróság ítéletét, ami megfelelő összeg megfizetésére kötelezi az adóst. Befizet 100.000,- Ft. nyilvántartásba vételi díjat, majd még a számlát is elküldi az adósnak, hogy ezt fizesse ki. Ezt a vagyonfelügyelő elismeri, igényként nyilvántartásba veszi, visszaigazolja az alaki körülményeket betartva. A hitelezőnek tudomására jutott a Pécsi Ítéltábla említett értelmezése: ha nem jelentkezik be a csődbe, akkor azt követően a teljes követelését érvényesítheti. Ezt követően kifogást nyújt be a visszaigazolás ellen azzal, hogy ő ugyan hitelezőnek tartja magát, de csak olyan hitelezőnek, aki az alapelvek szerint hitelező, de a csődbe nem bejelentkezett hitelező. Tévesen utalta át a regisztrációs díjat, amit kér vissza. Az első kérdésem: Ez a hitelező a csődben vajon hitelező-e, aki szavazásra jogosult, melyből következően az egyezség hatálya rá kiterjed? Amennyiben igen, úgy nincs második kérdésem. Ha nem: A hitelező ezek után is korlátlanul érvényesítheti lehetőségét egy sikeres csődegyezséget követően, illetve őrá nem vonatkoznak-e a Ptk. alapelvei a felek együttműködési kötelezettségére, a jóhiszemű joggyakorlás elvére? Arra, hogy saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat. És érvényesítheti 100%-os mértékben azt a követelését, amit ha bejelentkezik, ahogy az összes többi hitelező, aki álláspontunk szerint jogszerűen jár el, csökkentett mértékben megkap?

Válasz:

Jogszabály szerint ítélezünk. Nem vagyunk feljogosítva arra, hogy felülbíráljuk, helyes-e a jogszabály vagy sem. A jogbiztonságot az jelenti, ha a bíróságok jog szerint ítéleznek, még akkor is, ha rossz. A jogbiztonságot az jelenti, ha mindenki egyformán értelmezi a jogszabályt.

Ha a hitelező kifogást nyújt be, akkor azt el kell bírálnia a bíróságnak. Ha az a bíróság azt mondja, hogy ez a hitelező nem szeretne hitelező lenni, törölje a felszámoló a hitelezői nyilvántartásból, akkor visszaáll az alap eset, és nem érvényesített a csődeljárásban hitelezői igényt. A jóhiszeműség, tisztesség nyilván számítanak. Megvannak a törvényi feltételek, mi alapján indíthat valaki eljárást, ha követelése van, és megfelel a Cstv. 27 szakasz 2 bekezdés a) pontja szerinti követelményeknek, ott nincs lehetősége a bíróságnak a Ptk. általános alapelvei alapján azt mondani: igen ez így van, na de te nem, mert te rosszhiszemű vagy. Így nem lehet átértelmezni.

Pálné Kazarecki Éva kérdése:

Gyakorlatunk során többször előfordult, hogy egy konkrét bank, amikor sikeres csődegyezés van, azonnal büntető pert indít csalárdcsőd címén. Ezekben az eljárásokban kéri a vagyonfelügyelői ellenjegyzés megsemmisítését. Erre vonatkozóan van is már bírósági ítéletünk, hogy megsemmisítették az ellenjegyzésünk. Ez egy teljes abszurditás. Erre a bíróságnak nincs joga. Ilyen esetekben, a büntető eljárás, ami elindul, ez befolyásolja-e a csődeljárás további menetét? Megvárják-e büntető eljárást? Ítéletábra hoz-e döntést?

Válasz:

A 2009-es módosítása óta a csődegyezés nem magánegyezség, hanem bírósági egyezés. Nem az számít, hogy a vagyonfelügyelő mit mondott, hanem hogy a bíróság jóváhagyja-e? Semmit nem kell várni. A csődeljárásnak szigorú határidejei vannak. A csődeljárást folytatni kell.

Dr. Kiss Veronika Baranya megyei Adóhatóság felszámolási osztálya

Az adóhivatalnak ebben a struktúrában milyen szerepe van? Az adóhivatal hatóságként és hitelezőként vesz részt. Hatóságként alá-, fölérendeltségi viszonylatban működünk, mereven működünk. Hitelezőként mellérendeltségi jogviszonyban a többi hitelező, illetve a felszámolóval szemben egy rugalmasabb munkakapcsolatot kell kialakítanunk. Hitelezőként az adóhatóság végrehajtási és felszámolás blokkhoz tartozunk. Ez a NAV-vá alakulásunkkor nem változott. A legjelentősebb terület az ellenőrzési terület. Velük akkor találkozunk, ha kapacitásunk végső kimerítése okán néhány ügyet átadunk nekik. Akkor az ún. élő osztályok végzik el ezeket a tevékenységet záró ellenőrzéseket.

A másik nagy blokk az adóügyi blokk, akikkel úgyszintén kapcsolatban állnak a bevallások beadása, javítása kapcsán. Ide tartoznak az adóalanyosok, akikkel szintén létezik kapcsolat.

Mi vagyunk a 3. nagy terület a végrehajtási és felszámolási blokk. Ez a terület kezeli a hátralékokat, elemzi a hátralékállományt. Ide tartozik a végrehajtás, a fizetésképtelenségi kedvezménynek ügyintézés, és a felszámolási eljárások kezdeményezése a bíróságok felé, illetve a felszámolási tevékenységek ellenőrzése.

Az országos adatok szerint a felszámolások 50%-át adják az adóhatóság által indított eljárások. Ez Baranya megyében lényegesen más szám volt. Itt bőven 70% fölé mentünk. Ez a tavalyi évben visszaesett. Ennek oka nem a fizetőképes cégek nagy tömegű megjelenése, hanem finansziális okok voltak. Nem volt cégünknek annyi ilyen célra biztosított regisztrációs díj kerete, ami lehetővé tette volna, hogy annyi indítványt tegyünk, amennyi fizetésképtelen cég létezik a megyében.

Az indítványok száma egyre több. A tartozástömeg néhány évvel ezelőtt 4,6 milliárd volt, tavaly már csak 1,6 milliárd.

Az ellenőrzésünk során egyetlen feladatunk van, hogy az adót keressük. Az adó különbözetet, az adóhiányt állapítsuk meg. A jegyzőkönyveknek exakt megállapításokat kell tartalmazniuk. Az adóellenőröknek semmiféle következtetései, megérzései nem szabad, hogy helyet kapjanak ezekben a határozatokban.

A cégünk adóellenőrzéseket többféle felhatalmazással végez. Az Art. úgy rendelkezik, hogy az ellenőrzéseket a NAV elnöke írja ki, aki meghatározza az ellenőrzési irányelveket. 3 évenként vizsgálni kell a 3000 legnagyobb adózót az országban, illetve minden évben meghatározzák azokat a nemzetgazdasági kockázatot jelentő tevékenységeket, melynek ellenőrzésére fokozott figyelmet kell fordítani. Minden igazgatóság végez kockázatelemzést, kiválasztást, szűréseket.

Kötelező ellenőrzést folytatunk felszámolás előtt, alatt, végelszámolás előtt és alatt. Európában szinte egyedülálló ez a kötelező ellenőrzés a felszámolásokban. A mi törvényünk is ad lehetőséget a kivételre. A Cstv. és az Art. szerint is lehetőség van az ellenőrzés mellőzésére. A két törvény egymástól eltérően szabályozza ezt az elméleti lehetőséget. A Cstv. 80 szakasz 1 kimondja, hogy a hitelező a követelésről lemondhat abban az esetben, ha a felszámolást megelőző végrehajtási eljárás nem kecsegtet még azzal a kielégítéssel sem, amennyibe maga az eljárás kerül. Az Art. hivatkozik a Cstv. szakaszra és azt mondja, nem kötelező ellenőrizni, ha a Cstv. alapján mellőzzük a hitelezői igény bejelentését. A lemondás és a mellőzés között jogértelmezési különbségei is vannak.

A regisztrációs díjak határozzák meg azt, hogy mekkora hitelezői igényt jelentünk be, mekkora tétel elfogadását kérjük önkéntől. Az elmúlt évben ez egy 2 milliós határ volt, mely semmilyen törvénynek nem felel meg, sem a lemondásnak sem a mellőzésnek. Ezt diktálta a kényszerű gazdasági helyzet. A tervezési osztály különböző normatívákat számol: működési adózók, hátralékos adózók egybevetésével meghatározza, mekkora az az összeg, amit a cégünk ilyen célra fordíthat.

Az ellenőrzésekről lemondani azért, mert sok a nullás jegyzőkönyv nem szabad és nem lehetséges. Inkább a belső kapacitást kellene keríteni arra, hogy ezek elvégezhetőek legyenek.

Egy analóg példa: Úgy tudom az országos adatokból, hogy az adóhatóság a napi verejtékes végrehajtási tevékenysége kapcsán az összes adóbevételek 3%-át szedi be, hajtja be. Annak a meghatározott összegnek, amit a költségvetés elvár ettől a szervezettől. A maradék 97% önkéntes adóbefizetésből származik. Ha a 3%-os eredményességi tevékenységünk nem lenne, mert önmagában az adó morálra bízna a kormányzat az adóbevételek teljesülését, akkor nem tartanánk még itt sem. Az ellenőrzések elhagyása pusztán célszerűségi okokból óriási kockázatokat vonnának maguk után.

Az ellenőrzések határideje – a Cstv. azt mondja, hogy a hitelezői igénybejelentésre a közzétételtől számított 180 nap áll rendelkezésre mondja a 37 1-ben a 37 2 pedig azt mondja, hogy a felszámolás ideje alatt esedékessé váló követeléseket, amit a felszámolás előtti tevékenység ellenőrzésének bejelentését célozzák, ezeket az esedékességtől számított 180 nap alatt kell, hogy bejelentjük a felszámoló szervezet felé. Mindkét határidő jogvesztő határidő. Kétszer indulhat ez a 180 napos határidő. A második esetben, amikor a felszámolás alatti költségnek nem minősülő bejelentésekről van szó, erre még tartalmaz a szakasz egy korlátozó kivételt, s azt mondja, hogy mindezt 180 napon belül, de a záró mérleg benyújtásáig kell a hivatalunknak megtenni.

Az Art. az ellenőrzés szabályozására azt mondja, arra a közzétételtől számított egy évünk van. Illetve a felszámoló által benyújtott 2. záró bevallás kézhezvételétől, tudomást szerzéstől számított 45 ill. 60 napon belül vagyunk kötelesek a tev.záró ellenőrzést. Az 1 éves objektív korlát itt is fennáll. Ez két rendelkezés beszélő viszonyban nincs egymással. A felszámolási eljárás a bíróság előtt zajló nem peres eljárás, ezért a Cstv.-t kell alkalmaznunk.

Engedményezések – 1999 óta folyamatos gyakorlat volt, hogy hitelezői igényeinket eladtuk. Általában az MKK Rt.-nek. Időnként változott a törvény, majd azt mondta, hogy lehet pályáztatni, s nem egy adott engedményes felé kell ezeket a jogügyleteket bonyolítani. Majd visszaállt az első típusú rend. Leállni látszódnak ezek az engedményezések, az utolsóval 2008-ban számoltunk el. Az elvárások homlokterében az adóbevételek beszédese áll. Az engedményezési szerződések megkötését is az fogja eldönteni, hogy ez megéri-e a költségvetésnek. Az adóhatóság törekvése, hogy megpróbálja a mögöttes felelősség érvényesítése kapcsán akár felszámolások előtt, akár a nem engedményezett költségek esetében a felszámolás után az adót valahogyan beszédni.

A polgárjogi igény – folyamatban lévő büntető eljárásokban az adóhivatal próbálkozik polgárjogi igény érvényesítésével. Az összegek rendelkezésre állnak a ki nem elégített hitelezői igény a mérlegekben, záró anyagokban, záró végzésekben számszerűsítve körülhatárolhatók.

Kényszer végelszámolások – Tömegesen jelentkeznek. Ezek a kényszer végelszámolások általában adóhivatali tevékenység miatt jelentkeznek, abból adódóan, hogy az adóhatóság több éve létező, de csak mostanában alkalmazott eljárása az adószám **felfüggesztés**. Az Art. meghatározza, mely esetekben van erre mód: ha a cég székhelyén nem fellelhető adóhatósági küldemények kézbesíthetetlenek, elektronikus bevallást nem teljesít, adóbevallási kötelezettségét egy éven át nem teljesíti. Ebben az esetben adóhivatal felfüggeszti az adózó adószámát. Ha ez jogerőre emelkedik, akkor átküldi a cégbíróságnak, aki ezt követően törvényességi felügyeleti eljárás során kényszer végelszámolást rendelt el.

Ezzel kapcsolatban volt egy jogszabály módosítási javaslatunk. Az adószám felfüggesztést adószám

törlés követi a jogerőtől számító 30 napon belül. Ebben az esetben az eljáró felszámolóknak kérelmeznie kell az adószám visszaállítását. Arra irányult a törvénymódosítási javaslatunk, hogy ez hivatalból történjék. Ehhez ne kelljen újabb adminisztrációs lépés közbeiktatása.

Felszámolási szervezetek - 67 szervezettel vagyunk itt Baranyában kapcsolatban. Ez az előző évek gyakorlatához képest 40%-os növekedés. A 67 cégből 21-22-nek van Pécsi elérhetősége.

A nyugdíjbiztosító és a felszámoló közti adatáramlással kapcsolatos kérdéshez nem szeretnék hozzászólni.

A T41-es bevallások befogadása, javítása, illetve az egészségbiztosítási pénztár felé továbbítása. A munkaviszony végét feljűk be kell jelenteni. Ennek a bevallásnak 3 tartalmi kelléke van: dolgozó neve, TAJ száma, adóazonosítója. Ha ezek közt valami nem stimmel, az megakad nálunk. Ha ezeket nem tudják kollégáim pótolni, akkor értesítést küldenek a felszámolóknak. Az egészségügyi pénztár papír alapon újra bekéri ezeket az adatokat. Ezt nem tudom mire vélni, mert ahogyan ezek a bevallások megérkeznek, automatikusan mennek tovább. Ha pedig fennakadnak, akkor megy a kiértésítés.

A megbízó levelek megküldése elektronikus módon történő megküldése – kérdés volt, ha van egyszerűsített felszámolás miért nincs egyszerűsített ellenőrzés, melybe a javaslat szerint az is beletartozna, hogy online vagy faxon próbáljuk kommunikálni. Egyszerűsített ellenőrzést cégünk akkor végez, ha csak a rendelkezésére álló adatok alapján dolgozik, csak a bevallásokból és a munkáltatói adatokból. Azok az ellenőrzések, amiket kötelesek vagyunk végezni, azok utólagos revíziós ellenőrzések.

Dr. Borsi Csaba - NAV Dunántúli Regionális Bűnügyi Igazgatósága

A hozzánk beérkező feljelentések viszonylatában nekünk 3 napon belül döntenünk kell, annak vonatkozásában, hogy elrendeljük a nyomozást, áttesszük egy másik hatósághoz vagy feljelentés kiegészítést rendelünk el. Amikor feljelentés kiegészítés válik szükségessé, annak oka, hogy a feljelentésből nem tudunk dönten az ügyről, haladékat nyerünk, mely alatt megpróbálunk információkat szerezni, ami megalapozhatja a döntésünket. Amint megkaptuk a feljelentést, illetékességünket és hatáskörünket vizsgálni kell. Az illetékességgel kapcsolatban a tavalyi év folyamán a Legfelsőbb Bíróságnak volt egy egyedi ügyben hozott döntése, mely a Btk. 289 3 bekezdés szerinti számvitelnek az elkövetési helyét, az adott cégnek a székhelyére állapította meg. A Legfőbb Ügyészség kiadott egy állásfoglalást, mely ezzel ellentétes volt, és a korábbi gyakorlatot vette alapul, ahol a felszámoló székhelyét állapította meg elkövetési helynek. Az idei évben a **Legfőbb Ügyészség** igazodott a kialakulóban lévő gyakorlathoz, hogy **az adós gazdálkodó székhelyét tekintette a teljesítés helyének. A cég székhelye szerinti nyomozó hatóság illetékes az eljárásra.** Kérem a feljelentéseiket a cég székhelye szerinti nyomozó hatósághoz címezzék!

A hatáskörrel kapcsolatban egy-két gondolat. Több feljelentésben tapasztaljuk, sok esetben olyan bűncselekmények miatt is hozzánk tesznek feljelentést, amire nincs hatáskörünk pl. sikkasztás. Ezekben az esetekben legtöbbször fel van sorolva: sikkasztás, csőd, számvitel rendjének megsértése stb. Egy részére nincs hatáskörünk. Ha olyan bűncselekmények is fel vannak sorolva, amik nem hozzánk tartoznak, valamilyen rendelkezést ezekkel kapcsolatban hoznunk kell. Javaslatom, ha olyan az ügy természete, a feljelentés előtt folytassunk le egy konzultációt. Így saját eljárásunkat könnyítjük meg. Ha ez nem valósítható meg, akkor célszerű magát a tényállást leírni, s akkor mi kihámozzuk, hogy mibe rendeljük bele.

Jelentős segítség lenne számunkra, ha minden feljelentésben volna rá utalás, hogy a **volt felelős vezető elérhetőségével** kapcsolatban milyen információjuk van. Van olyan, amikor egy levél ismeretlen vagy elköltözött jelzéssel jön vissza. Ezekben az esetekben a feljelentés kiegészítést kell elrendelni. Megkeressük a bíróságot, hogy az ő általuk kiküldött értesítés kézbesült-e? Mivel ez egy

szándékos bűncselekmény **a tudomásszerzést mindenképpen bizonyítani kell**. Ez érvényes a cég székhelyére is. Pl. megtalálható a cég, de nem vették át.

A lakcímmellenőrzéssel kapcsolatban beszéltük, hogy esetleg kaphatnának valamilyen segítséget. Jelenleg ez lassan működik.

A vagyonelemekkel kapcsolatban az volna a kérés, ha bármi felmerül érték, felszólították az átadásra, valamilyen dokumentált formában, s ez miért nem történt meg. Ez segítséget jelentene, hogy az elkövetési magatartást be tudjuk kategorizálni.

Tanúként kihallgatás – jelentősen megkönnyítené az önök munkáját, ha írásbeli tanúkihallgatást biztosítaná a nyomozó hatóság. Ebben történt előre mozdulás, bár a mi számunkra még nem jött ki körlevél. Minél több információt tartalmazó feljelentést kapunk, annál könnyebb a nyomozó hatóságnak arra engedélyt adnia, hogy egy írásbeli tanúkihallgatás történhetne.

A büntető eljárás 81-82 §-a szerint nyilatkozni kell a hamis tanúzás, hamis vád fogalmáról.

Filip György a FOE Elnökhelyettese a felszámolók belső, zárt tanácskozásán tájékoztatást adott a következő legfontosabb kérdéskörök helyzetéről.

Elektronikus kijelölés – igényfelmérés tapasztalatai

Az elnökség döntése alapján létrejövő eseti bizottság foglalkozott a témával. A bizottság 3 irányból próbált meg beszerezni információt: a felszámolóktól, NAV felszámolási osztályaitól, bíróságoktól. Bíróságok minden kérést elhárítottak, informális módon sem kaptunk visszajelzést. A NAV igazgatóságoktól 22 választ kaptunk. A felszámolóktól első körben szerény volt a visszajelzés, második körben a FOE tagszervezeteinek 32%-a válaszolt.

Az új rendszert a válaszadók 41%-a értékelte pozitívként. Az elektronikus kijelölés eddigi tapasztalatait a kis szervezetek pozitívként értékelték. 14 szervezet szerint csökkent a kijelölések száma, határozott többség szerint növekedett. Volt olyan visszajelzés, mely szerint egyáltalán nem is működtetik az adott bíróságon az elektronikus kijelölési rendszert. Szinte minden szervezet hozott létre plusz fiókhelyet, nyilván az országos lefedettség érdekében. A válaszadók fele tapasztal anomáliákat, s a válaszadók 2/3-a változtatásokat vár.

Javasolni fogjuk a kijelölés módosítását, hogy ne országos legyen, hanem ítéltáblánkénti.

Rendszer pozitívumai: objektívebb, kiküszöböli a kapcsolatok igénybevételének lehetőségeit, azonos az esélye a munkához való hozzájutásnak, megnövekedett a kijelölés a kis cégeknél. Negatívum: a rendszer nem ellenőrizhető, nem képes az ügyek közti minőségi különbségtételre, nem veszi igénybe a cégek kapacitásait.

Milyen változtatásokra lenne szükség? Rendszeres statisztikák készítése.

Vannak javaslatok a NAV részéről. Fontolgtatják a jogalkotók, hogy csődeljárás esetében cégcsoportokban gondolkodjanak. Felszámolás esetében is érdemes lenne cégcsoportban gondolkodni.

Javasoltuk az együttműködés miatt, hogy a FOE honlapján az elérhetőségek legyenek meg. Szeretném megkérni a felszámoló szervezetek képviselőit, hogy a titkárság felé ezt jelezzék.

Az elektronikus kijelölési rendszer hosszú távú fennmaradásával számolni kell. Ennek működését kell olyanná tenni, hogy azt az elvet, célokat töltse be, amire kitalálták.

Még egy dologgal ki kell egészíteni a javaslatot. Az OIT egy halmazt képez a kényszer-végelszámolásból és a felszámolásból. Mi azt szeretnénk kezdeményezni, hogy külön kezeljék a kettőt. Az OIT azt írta, nyertek egy pályázatot, reméljük, így a programot is sikerül továbbfejleszteni.

Felszámolói névjegyzék megindítása

Névjegyzék felállítását egy decemberben elbújtatott kormányrendeletben módosították kezdeményezésünkre. A pályázatot ki kellett volna írni január 1-én. Most a pályázatot július 1-én kell

megjelentetni, és jövő év április 1-ig kell leadni.

A munkabizottság nagy lelkesedéssel állt neki az NGM-ben, ahová a KIM végül el sem jött. A 2. munkabizottsági értekezletre eljött. A KIM-nek semmilyen kidolgozott anyaga nincs a pályázattal kapcsolatosan. Amit a FOE leadott, azt alapként elfogadták, de elkezdtek bírálni. A NGM legnagyobb problémája az, hogy elkezdtek csereberélni a felszámoló szervezetek. Nem engedik, hogy egy felszámoló szervezetnél egy felszámoló biztos legyen csak megjelölve. A pályázati kiírásban 3-at kérnek majd.

Csináltunk egy felmérést, jelenleg 300 felszámolóbiztos van regisztrálva. Van, aki 8 helyen dolgozik felszámoló biztосként, azaz 8 cégnél van regisztrálva. Az átlag felszámolói szám 2,9 egy felszámoló szervezetnél, jelenleg 109 felszámoló szervezet van a névjegyzéken regisztrálva.

Durván 50-en végeznek a Corvínuson, ami azt jelenti, hogy 400 felszámoló lesz. A jelenlegi felszámoló szervezetek érdeke, hogy a saját embereiket foglalkoztassák. A pályázatok elbírálásánál azt akarjuk elérni, hogy a jelenlegi szervezetek kapjanak előnyt, akik 5 éve működnek, kapjanak 10 pontot. Akit leváltottak Cstv. 27 szerint, az mínusz 1-2 pont. Csak az kerül nagy hátrányba, akit 5 helyen leváltottak.

Kértük, hogy vegyék figyelembe, hogy a kötelező foglalkoztatás alap legyen a pályázati belépéshez: 2 szakdiplomás, 2 jogász, 2 közgazdász, 1 könyvvizsgáló. Aki további szakembereket foglalkoztat, az plusz pontokat kapjon.

Megpróbáljuk elérni, hogy a felszámoló szervezetek olyan előnyökkel rendelkezzenek, hogy mindenki maradjon a listán. Első 80-100 bekerül. Elképzelhető, hogy előlött lesz pontazonosság, s ebben az esetben ki fogják sorolni a bekerülőket.

Kértük, akik nem kerülnek be, azok még a folyamatban lévő ügyeket befejezzék.

A KIM részéről dr. Turcsán Katalin álláspontja az, hogy most nem lehet nagymértékű csődtörvény módosítást véghezvinni, viszont apróbb módosításokra lesz lehetőség.

A nyelvvizsgát is szeretnék, hogy plusz pontot érjen.

Az ISO minősítést a KIM sem erőltetik. A belső ellenőrzési rendszert kérik, amit ki kell dolgozni mindenkinek sürgősen. Csak olyat fogadnak el, aki elvégezte a revizori iskolát, létezik külön ilyen szakirányú tanfolyam.

Az OIT attól ijedt meg, hogy nekik kell a felszámolók felmentését 5 évre visszamenőleg kigyűjteni, amire nincs kapacitásuk. Ennek tényét, és számbeli előfordulását valószínűleg a felszámolónak kell majd jelezni a pályázati eljárás során.

A KIM javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy a pályázati feltételeket ne lehessen a felszámoló szervezetek, illetve azok tulajdonosai, hozzátartozói által a másik szervezetben üzletrész felvásárlásokkal vagy részvényvásárlással kijátszani. Ezért a következő megoldások lehetségesek: azok, akiknek vezető tisztségviselői egy másik társaságban rendelkeznek tulajdonrészrel, semmilyen plusz pontot nem kaphatnak. Azok, akiknek közeli hozzátartozói, több mint 5%-os részt birtokolnak, azok se kaphassanak. Azon felszámoló társaságok, melynek tagjai, részvényesei, tisztségviselői más társaságban többségi tulajdonnal rendelkeznek, plusz pontot semmilyen jogcímen ne kapjanak. Azt akarják, hogy például-apa és a lánya például- egy cégben dolgozzon.

A felszámolók jogállásáról szóló anyag

Szeretnénk, ha a kamarai forma minél hamarabb megvalósulna.

A 114/206-os kormányrendeletnél, csak azok kapnak mínusz pontot, kik eddig felszámolók voltak. Akik újonnan lépnek be, azok nem kaphatnak mínusz pontot. Ezt ki kell egyenlíteni.

A jelenlegi szabályozás szerint, ha valakit törölnek a névjegyzékből, rögtön át kellene adnia az ügyeit. Mivel meg van szabva, hányan lehetnek a névjegyébe, azonos pontszám esetén sorsolással töltik be a létszámot.

Pécs, 2011.04.28.